

effectiveness of health preserving technology. This model reflects the structural and functional interaction of the main components of training. It is recommended to implement this model of teaching health-technology in the educational process at the university.

Key words: *technology, modeling, training, health, readiness, criteria, a healthy lifestyle, the students.*

УДК 378:371.1:371.261:17.022.1

Л. В. Пшенична

Сумський державний педагогічний
університет імені А. С. Макаренка

ВПЛИВ РЕЙТИНГУ НА ІМІДЖ ВИКЛАДАЧА

Стаття присвячена визначенню впливу основних складових і механізмів рейтингу на імідж викладача вищої школи. Педагогічна діяльність завжди є діяльністю соціально-педагогічною, тобто педагог формує як окремого індивіда – студента, так і соціум у цілому. Формуючи соціум і беручи участь у трансдукції науково-технічних знань, моральних і загальнокультурних уявлень, педагог тим самим створює самого себе як особистість. Тобто педагог є однією з найважливіших, ключових фігур в існуванні та формуванні суспільства. Основними критеріями педагогічного професіоналізму постають ділова ініціатива, інноваційність мислення, комунікативна компетентність, інформаційна культура та здатність викликати симпатію, справляти гарне враження та позитивно впливати на оточуючих людей, сприяти створенню психологічного комфорту й довіри. Та не тільки професійні знання й педагогічний хист забезпечують досягнення високого рівня успішності в обраній сфері діяльності, а й уміння приваблювати до себе інших, а отже – піклуватися та створювати власний імідж.

Ключові слова: *імідж викладача вищої школи, складові та механізми рейтингу, професійне становлення викладача, професійно-наукові знання, педагогічні цінності, самоосвіта й самовиховання в рейтинговому оцінюванні викладача, використання результатів рейтингової оцінки.*

Постановка проблеми. Сучасний стан освіти вимагає від педагога постійного оновлення знань, уміння навчатися протягом усього життя, бути науковцем і дослідником, сформувані в собі адекватні здібності та якості в процесі свого професійного становлення. Така постановка питання висуває нові вимоги перед викладацьким складом вищої школи: викладач повинен бути не тільки методистом, а й потужним ученим, вести розгалужені наукові дослідження, залучати до них студентів. Ми поділяємо думку О. Волкова про те, що саме освіта – як система формування інтелектуального капіталу нації й одна з головних сфер виробництва інновацій – створює базові умови для швидкого зростання економічних чинників на основі швидкого оновлення технологій і продуктів, саме вона виступає першою ланкою інноваційного ланцюжка «освіта – дослідження – новітні проекти – масове освоєння інновацій» [2, 33].

Високоякісним активом вищого навчального закладу є людський капітал – запас здібностей, знань і вмінь, який реалізується науково-педагогічним працівником у результаті трудової діяльності. Оцінка ефективності викладацької діяльності дозволяє контролювати зміну кадрового потенціалу, активність роботи, виявляти та підтримувати позитивні тенденції в роботі викладацького складу.

Аналіз теорії та методики рейтингу викладачів свідчить про динамічність процесу їх розробки, а їх розробники прагнуть удосконалювати існуючі індикатори з метою якісного відображення складної та багатовимірної діяльності університетського викладача. Рейтинги стали нав'язливою ідеєю сучасного світу. Те, що на початку ХХ століття в США сприймалося як академічна забава, а у 80-х роках ХХ ст. було інформаційною послугою для студентів, зараз стало ключовим фактором гонитви за репутацією з відчутним геополітичним присмаком.

Актуальність дослідження зумовлено тим, що перед вищою школою України відкриті багатогранні перспективи реформування вищої освіти з урахуванням передового закордонного досвіду підвищення якості підготовки спеціалістів. Нові та складні реалії, передусім, відчуває на власному досвіді університетський викладач як рушійна сила вищої школи, діяльність якого визначає всі сторони її розвитку. Він не лише викладач і вихователь молодого покоління, він – учений, організатор наукового й навчального процесу, він – особистість гідна для наслідування, він – наставник, провідник державних ідей, від нього залежить доля вищої школи. У такому контексті великого значення набуває особистість педагога, його ціннісні орієнтації, соціальні й політичні установки. Педагогічна професія вимагає від викладача постійного пошуку нових форм і методів навчання, власного вдосконалення як особистості, стимулює до кар'єрного росту, проведення наукових досліджень, спонукає до участі в рейтингах, підвищення конкурентоспроможності на ринку праці – усе це впливає на створення позитивного іміджу викладача.

Аналіз актуальних досліджень. Свідченням інтересу до проблеми розробки університетських рейтингів, їх теоретико-методологічного підґрунтя є те, що цим питанням неодноразово присвячувалися тематичні випуски провідних міжнародних освітянських видань, таких як журнал «Вища освіта в Європі». У 2011 році був оприлюднений звіт Європейської асоціації університетів під назвою «Глобальні університетські рейтинги та їхній вплив» [5]. Проблемі становлення науково-педагогічного та кадрового корпусу вищої школи присвячені праці вітчизняних і зарубіжних учених Є. Бойка, О. Грішньої, І. Жовтої, В. Королькова, М. Ларіонової,

О. Лейбовича, О. Литвинюка, І. Назарової, Л. Романкової, Л. Шарок та ін. Цікавий блок проблем, пов'язаних із становленням університетських викладачів у контексті з іншими проблемами вищої школи, порушують у своїх публікаціях представники Державного університету «Вищої школи економіки» (м. Москва) Я. Кузьмінов, А. Алексєєва, Н. Шаблігіна, А. Балакіна, Е. Гаворканян, Г. Матушанський, Г. Завада та ін.

Останнім часом в Україні проводиться значна кількість досліджень, у яких вивчаються різні аспекти організації рейтингового оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників вищої школи, розкривається роль науки у професійній підготовці професорсько-викладацького складу вишу. Так наукові пошуки Н. Гловин, П. Горкуненко, М. Князян, Є. Кулик, О. Миргородської, Л. Султанової, О. Рогозіної та ін. розкривають різні аспекти проблеми формування навичок науково-дослідної діяльності викладачів.

Аналіз наукової психолого-педагогічної літератури показав недостатню розробленість педагогічної іміджології, як нової галузі знань. Попри те, що основоположник вітчизняної іміджології В. М. Шепель підкреслює необхідність вивчення та формування іміджу педагога, тим щонайменше, обґрунтованих робіт, присвячених специфіці іміджу педагога й особливо викладача вищої школи, його функцій, структури та особливостей формування нині немає.

Водночас аналіз наукових джерел свідчить і про недостатню кількість ефективно діючих механізмів, що спрямовані на підвищення рейтингу університетського викладача та визначення його впливу на формування позитивного іміджу професорсько-викладацького складу вишу.

Метою статті є розгляд впливу на імідж викладача вищої школи основних складових і діючих механізмів рейтингу.

Виклад основного матеріалу. Педагог вищої школи – це особливий соціальний тип особистості. Людина, яка присвятила своє життя навчанню та вихованню молоді, завжди є непересічною людиною, і суспільство ставиться до неї з глибокою пошаною. Педагог вищої школи має найбільш конструктивні та синергетичні соціальні функції, тому що він відіграє незвичайну роль у підтримці існування головних цінностей суспільства як носій загально-соціальної, всеохоплюючої навчальної, виховної та організаційної діяльності.

Педагогічна теорія та практика різнобічно вивчає зміст системи педагогічної освіти, структуру освітньо-професійних та освітньо-наукових програм підготовки фахівців, не торкаючись такої важливої проблеми, як підготовка та діяльність викладачів. В. Струманський справедливо

наголошує, що «... рівень освіченості студентів вищий, ... коли вони бачать глибоку зацікавленість викладача в удосконаленні методики навчання, якщо самі прилучаються до підготовки занять, а взаємодія з ними має творчий характер, коли особистісні якості педагога сприяють розвиткові їхніх психічних процесів, емоцій, почуттів» [4, 126].

Звернення до особистості викладача як центру університетської системи визначило зростання значущості людської індивідуальності. Яскраво виражену соціальну значимість набувають особистісні якості викладача, його здібності, професійна підготовка, сприйнятливність до нововведень, готовність до творчого пошуку й контакту. Викладач вищої школи повинен демонструвати зразки науково-педагогічної діяльності, а також якості особистості, які мають таке саме важливе значення, як і його професійні знання й уміння. Можна сказати, що викладач повторює себе у своїх студентах. Вони переймають від нього не тільки професійно-наукові знання, а й уроки життя, професійний досвід, моральні й життєві цінності, погляди та переконання, манери поведінки, спосіб мислення, окремі звички тощо.

Імідж викладача вищої школи є гармонійною сукупністю зовнішніх і вираження внутрішніх характеристик, включає типові й індивідуальні риси які й визначають готовність і можливість викладача до взаємодії з учасниками освітнього простору.

Особистісне, переконливе, захоплююче ставлення викладача до навчального матеріалу посилює його вплив на студентів, викликає в них інтерес до нього. Через це до зовнішніх складників іміджу викладача відносять також виконання ним вимог педагогічного спілкування, дотримання правил поведінки, норм етикету в процесі спільної професійної діяльності: форма звертання, манера спілкування й навіть форма ділового одягу. Зовнішній складник іміджу викладача не повинен розходитись із внутрішньою стороною – рівнем його духовного розвитку, що виявляється в системі цінностей: загальнолюдських, національних, громадських тощо, до них належать і такі педагогічні цінності:

- людина(студент) – як безумовна пріоритетна цінність, його життя, фізичне та психічне здоров'я. У викладача ця цінність має виявлятися в любові до студента, проте це не лише і не настільки позитивна емоція, скільки поважне ставлення до студента, віра в його розсудливість і благородство, надія на його майбутнє, здатність перейматися його хвилюваннями, бути чутливим до його проблем тощо;

- знання – орієнтація на систематичне поповнення й удосконалення професійних знань як необхідної умови професійно-педагогічної діяльності

та педагогічної творчості, професійного зростання загалом, бо за словами К. Д. Ушинського, учитель живе доти, доки він учиться, а як тільки він перестає вчитися, у ньому вмирає вчитель;

- настанова на розвиток власних творчих потенційних можливостей, прагнення до самореалізації та саморозвитку – це цінність особистісного зростання у професійній сфері;

- ставлення, які відображають ставлення педагога до самого себе як учасника навчально-виховного процесу, його «Я-концепцію», а також динаміку цього ставлення (почуття честі, гідності). Зі зміною ставлення змінюється також ставлення до своєї професійної діяльності. Тому й важливо для викладача мати постійне прагнення до професійного зростання, намагання ставити та вирішувати все нові й нові завдання, постійно підвищувати свою педагогічну й наукову кваліфікацію.

Єдиним шляхом розвитку духовності, формування ціннісних орієнтацій і життєвих смислів у студентів є духовність і моральна культура викладача – його емоційний світ, що виявляється через його ставлення до навколишнього світу, подій, студентів і самого себе. Формування нового стилю соціальної поведінки, що відповідає завданням сучасного етапу розвитку суспільства, веде до актуалізації проблем, пов'язаних із таким явищем як імідж.

Імідж – створений у свідомості людей навколо емоційно-забарвленого образу особистості, що відображає їхні соціальні очікування. Імідж викладача здійснює великий вплив на його взаємини зі студентами, на ефективність їхньої сумісної праці. Імідж набуває рис символу особистості викладача, стає його візиткою, рисою його характеру та формує ставлення студентів до нього, і навіть до навчального предмета, який він викладає. У зв'язку з цим згадаємо А. С. Макаренка, який казав, що визначальним чинником навчально-виховного процесу завжди залишається прекрасна особистість педагога.

За обсягом і змістом поняття імідж стало міждисциплінарним, формувалось у категоріальному полі багатьох наук та інтерпретувалося відповідно до їх особливостей, цілей і завдань. При цьому у свідомості сучасного викладача все більше закріплюється уявлення про імідж як про певну цінність, від наявності та якості якої залежить життєвий успіх і успішність будь-якої його діяльності.

На сьогоднішній день формування позитивного іміджу стає актуальною проблемою не тільки в політичній і діловій сферах, але й у діяльності викладачів вищої школи, завдання яких готувати висококваліфікованих, конкурентоспроможних фахівців.

Поняття «імідж» від (лат. *imago* – образ, від англ. *Image* – образ) отримало широке використання та застосування в найрізноманітніших галузях знань: соціології, психології, політології, антропології, культурології, педагогіки. Визначення рейтингової оцінки діяльності викладача вищої школи й формування іміджу науково-педагогічного працівника – ці поняття тісно пов'язані між собою.

Використання рейтингових систем оцінювання діяльності науково-педагогічного працівника дає можливість:

- оцінити ефективність роботи;
- визначити шляхи й напрями усунення недоліків у роботі;
- забезпечити змагальність і конкуренцію між викладачами з метою підвищення ефективності їхньої роботи тощо.

Відомо, що рейтингування концентрується на напрямках роботи: навчально-методичній, науково-дослідній, роботі з покращення матеріально-технічної бази, виховної та спортивно-масової роботи, а також урахування заохочень, виконавчої та трудової дисципліни. Отримані результати дозволяють виявляти найбільш і найменш результативні досягнення й оцінити якість роботи викладача більш чітко та всебічно.

На нашу думку, з метою одержання точних результатів діяльності науково-педагогічного працівника необхідно розробити шкалу кількісних показників обсягу та якості роботи за визначеними напрямками їх діяльності:

- навчально-методична робота: науково-педагогічна кваліфікація викладача за науковим ступенем і званням; науково-педагогічний стаж; підвищення кваліфікації викладача; якість проведення відкритих занять і їх обговорення на засіданні кафедри; доповіді на методичних семінарах кафедри та їх обговорення; навчальне навантаження викладача: особливості роботи зі студентами, викладання навчальних дисциплін державною мовою, навчальна робота з дипломниками; навчання студентів: успішність студентів, участь і її результативність у міжнародних і державних олімпіадах, конкурсах, оцінка викладацької роботи студентами через анкетування та оцінка ними особистісних якостей викладача; навчально-методична робота: підготовка й видання конспектів лекцій із нових курсів, методичних розробок, вказівок, робочих програм, видання підручників, посібників з грифом МОН України; навчально-організаційна робота викладача: підготовка й видання статей, доповідей з питань і проблем вищої школи, участь у роботі вчених рад університету, постійно-діючих комісіях, розробка й упровадження нових форм і методів навчальної роботи та контролю;

- науково-дослідна діяльність: обсяг бюджетної та господарської тематики, упровадження розробок науково-дослідної роботи, творча співдружність із кафедрами інших вищих навчальних закладів та з підприємствами, проведення соціологічних досліджень; наукові публікації та апробація результатів науково-дослідної роботи: організація й проведення наукових міжнародних, всеукраїнських, університетських конференцій із виданням матеріалів, виступи на них з доповіддю, опублікування наукових статей у міжнародних, регіональних та університетських фахових, наукових виданнях, одержання патентів на винахід, підготовка експонатів для участі у виставках; студентська науково-дослідна робота: керівництво НДР студентів, підготовка наукових публікацій, виступів на семінарах, конференціях, керівництво підготовкою наукових робіт на всеукраїнські конкурси, організація та проведення студентських конференцій із виданням матеріалів; керівництво науковою роботою аспірантів, захист дисертацій, рецензії та відгуки на автореферати, дисертації, монографії, опонування дисертацій, участь у роботі спеціалізованих, експертних рад, керівництво науковими школами;

- створення матеріально-технічної бази: участь у створенні та переобладнанні навчальних лабораторій і аудиторій кафедри, відповідальність за стан навчальних аудиторій і лабораторій, закріплених за кафедрою;

- виховна та спортивно-масова робота: виконання обов'язків куратора, участь у громадській роботі університету, проведення виховної роботи в гуртожитках, проведення профорієнтаційної роботи, організація та проведення загальноуніверситетських суспільно-громадських акцій, культурно-масових заходів; підготовка команд до участі у спортивних змаганнях, підготовка спортсменів-розрядників, рейтингові місця команд університету у всеукраїнських і регіональних змаганнях;

- заохочення, виконавча та трудова дисципліна: присвоєння почесних звань, нагородження галузевими, обласними, міськими нагородами, відзнаки ректора; порушення трудової та виконавчої дисципліни.

Визначення та розподіл балів за кожним напрямом діяльності вищій навчальний заклад визначає самостійно з урахуванням специфіки власної діяльності, але тільки кількісні показники не повною мірою розкривають діяльність викладача вищої школи.

Крім визначених кількісних показників, педагогічна діяльність вимагає ґрунтовних професійних знань, умінь і навичок, на основі яких викладач приймає власне рішення. У процесі дослідження ми дійшли висновку, що співвідношення необхідних педагогічних здібностей, умінь і психологічних якостей викладача – важлива педагогічна умова формування активності сту-

дентів в оволодінні знаннями. Для того, щоб визначитись із системою педагогічних умінь і психологічних якостей викладача, пропонуємо для використання методу аналізу професійної компетенції А. Маркової. За визначенням ученої, професійно-педагогічна компетентність – це поінформованість викладача про знання й уміння та їх нормативні ознаки, які необхідні для виконання цієї праці; володіння психологічними якостями, бажаними для її виконання; реальна професійна діяльність відповідно до еталонів і норм [3, 82–88].

Також до важливих професійних якостей, за висновками А. Маркової [3, 82–88], належать: педагогічна ерудиція, педагогічне цілепокладання, педагогічне (практичне й діагностичне) мислення, педагогічна інтуїція, педагогічна імпровізація, педагогічна спостережливість, педагогічний оптимізм, педагогічна винахідливість, педагогічне передбачення й педагогічна рефлексія. Аналіз наукових досліджень надав можливість виділити більше п'ятдесяти особистісних властивостей викладача, як професійно-значущих якостей, так і власних характеристик. Цей загальний перелік властивостей складає психологічний портрет ідеального науково-педагогічного працівника. Стрижнем, серцевиною цього портрета є власне особистісні якості: спрямованість, рівень домагань, самооцінка, образ «Я».

Рейтингове оцінювання діяльності викладача спонукає його до професійного самовдосконалення – підвищення власного іміджу, як свідомого цілеспрямованого процесу підвищення рівня своєї професійно-педагогічної компетенції та розвитку професійно значущих якостей відповідно до зовнішніх соціальних вимог, умов професійної педагогічної діяльності. В основі цього процесу лежить психологічний механізм постійного подолання внутрішніх суперечностей між наявним рівнем професіоналізму та уявним його станом.

Створення та підвищення іміджу викладача відбувається у двох взаємозв'язаних формах – самоосвіті й самовихованні та роботі над рейтинговими оцінками власної діяльності, які взаємно доповнюють одна одну. Основним змістом самоосвіти є вдосконалення наявних у викладача знань і умінь з метою досягнення бажаного рівня професійно-педагогічної компетенції, а самовиховання виступає як активна, цілеспрямована діяльність викладача із системного формування й розвитку в собі позитивних та усунення негативних якостей. Структурно процес підвищення іміджу викладача вищого навчального закладу можна умовно поділити на такі етапи:

- самоусвідомлення та прийняття рішення працювати над собою;
- тестування основних педагогічних якостей і планування й розробка програми самовдосконалення;

- безпосередня практична діяльність з реалізації поставлених завдань у роботі над собою;
- самоконтроль і самокорекція цієї діяльності;
- участь у рейтинговому оцінюванні науково-педагогічних працівників.

Особливо значущим у рейтинговому оцінюванні діяльності професорсько-викладацького складу є не лише підведення підсумків, а використання результатів рейтингової оцінки. На думку групи вчених О. Величко, В. Іващенко, О. Ясева, О. Рожкова критерії оцінювання діяльності науково-педагогічних кадрів дасть змогу поліпшити кваліметрію науково-освітньої діяльності як підрозділів, так і окремих співробітників, надасть ефективні важелі керівництва їх діяльністю і сприятиме подальшому укріпленню позитивного іміджу не тільки викладача, а й вищого навчального закладу на ринках освітніх і наукових послуг України та світу [1, 83].

Висновки. Таким чином, у рейтинговому оцінюванні педагогічної діяльності викладача акценти зроблені на кількісні показники його роботи, які необхідно доповнити якісними критеріями педагогічної діяльності: лекційна майстерність викладача, його вміння реалізовувати сучасні дидактичні технології: інформаційні, дистанційні, проблемні тощо, педагогічну техніку, вагомість наукових здобутків: розроблені наукові технології, методики, системи, авторитет серед студентів тощо. Іншими словами: нова методологія оцінювання має враховувати, насамперед, критерії, що відповідають на питання: як науково-педагогічний працівник виконав педагогічне навантаження, які здобув результати у своїй науковій галузі, як працював зі студентською групою в якості наставника, яке ставлення висловлюють до нього студенти, які загальнолюдські якості притаманні цій особистості, які сильні та слабкі сторони у викладача тощо, а вже потім – кількість годин педагогічного навантаження, число опублікованих наукових статей, кількість проведених бесід чи вечорів у гуртожитку тощо, а тому рейтингова оцінка діяльності науково-педагогічного працівника є прямим показником росту його іміджу, оскільки у свідомості сучасного викладача все більше закріплюється уявлення про імідж як про значущу цінність, від наявності та якості якої залежить життєвий успіх і успішність будь-якої його діяльності. А підсумовуючи все наведене, усю суть, хочемо навести такий вираз: «Стати майстром – це не самоціль, ця пристрасть має бути притаманна фаху педагога як невід’ємна властивість його любові до своєї професії».

ЛІТЕРАТУРА

1. Величко О. Розвиток рейтингового оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників / О. Величко, В. Іващенко, О. Ясев, О. Рожков // Вища школа. – 2011. – № 3. – С. 78–84.

2. Волков А. Е. Российское образование – 2020: модель образования для инновационной экономики: материалы для обсуждения / А. Е. Волков, Я. И. Кузьминов, И. М. Реморенко и др. // *Вопр. Образования.* – 2008. – № 1. – С. 33.

3. Маркова А. К. Психологический анализ профессиональной компетентности учителя / А. К. Маркова // *Советская педагогика.* – 1990. – № 8. – С. 82–88.

4. Струманський В. П. Концептуально-структурний зміст виховання і виховної роботи в прогностичних проєкціях української наукової педагогіки / В. П. Струманський // *Педагогіка і психологія.* – 1994. – № 2 (3). – С. 124–127.

5. Rauhvargers A. Global university rankings and their impact [Електронний ресурс] / Andrejs Rauhvargers – Режим доступ :

http://www.eua.be/pubs/Global_University_Rankings_and_Their_Impact.pdt.

РЕЗЮМЕ

Пшеничная Л. В. Влияние рейтинга на имидж преподавателя.

Статья посвящена определению влияния основных составляющих и механизмов рейтинга на имидж преподавателя высшей школы. Педагогическая деятельность всегда была и остаётся деятельностью социально-педагогической, так как педагог формирует не только отдельную личность – студента, но и социум в целом. Формируя социум и принимая участие в трансдукции научно-технических знаний, моральных и общекультурных представлений, педагог создает самого себя как личность. То есть педагог – одна из важнейших, ключевых фигур в формировании общества. Основными критериями педагогического профессионализма являются: деловая инициатива, инновационность мышления, коммуникативная компетентность, информационная культура и способность вызывать симпатию, позитивно влиять на окружающих, способствовать созданию психологического комфорта и доверия. Но не только профессиональные знания и педагогическое творчество обеспечивают достижение высокого уровня в образовательной сфере деятельности, а и умение привлекать к себе других, а значит – создавать свой имидж.

Ключевые слова: *имидж преподавателя высшей школы, составляющие и механизмы рейтинга, профессиональное становление преподавателя, профессионально-научные знания, педагогические ценности, самообразование и самовоспитание в рейтинговом оценивании преподавателя, использование результатов рейтинговой оценки.*

SUMMARY

Pshenychna L. The impact of rating on teacher's image.

The article focuses on determining the impact of basic components and mechanisms of rating on higher school teacher's image. Pedagogical activity has always been and continues to be social and educational activity, as a teacher does not only shape personality of a student, but also society as the whole. Shaping the society and participating in transduction of scientific and technical knowledge, moral and common cultural representations, a teacher forms himself as a personality. That is a teacher is one of the crucial characters in shaping the society. The main pedagogical professional competence criteria are: business initiative, innovative nature of thinking, communicative competence, information culture and the ability to evoke sympathy, influence others in a positive way, contribute establishment of psychological comfort and trust. However, not only professional knowledge and pedagogical creativity ensure high achievements in the field of educational activity, but also ability to attract to oneself others, and consequently – to create one's own image.

It is concluded that in the rating assessment of pedagogical activity of the teacher the emphasis is placed on quantitative indicators of his performance, which should be supplemented by qualitative criteria of teaching activities: teacher's skills to read lecture, his ability to

implement modern teaching technologies: information, remote, problem, etc, pedagogical technique, the weight of scientific achievements: developed scientific technology, methods, systems, reputation among students, etc. It is stressed that new methodology for the assessment should consider, first of all, criteria, answering the question: how scientific-pedagogical staff have fulfilled the teaching task, what results have they got in their scientific field, have they worked with the student group as mentors, what is the attitude expressed to them by the students, what universal qualities are habitual to the personality, what are the strengths and weaknesses of the teacher and so on and only after that – the teaching load, the number of published scientific articles, the number of interviews or evenings spent in the hostel and others, because the rating of the teacher is a direct measure of the growth of his image.

Key words: *image of a higher school teacher, rating components and mechanisms, professional development of a teacher, professional and scientific knowledge, pedagogical values, self-education and self-discipline in teacher's rating estimation, implementation of rating estimation results.*